

Gäller fr.o.m. 1.1.2003

Brandförsäkring för hushåll

Innehållsförteckning

1	Inledning	3	9.3	Utbetalning av ersättning	
2	Ändamål		9.4	Ansökan om ersättning	
3	Försäkrade		9.5	Ansökan om ändring av ersättningsbeslut	
4	Giltighetsområde och -tid		10	Säkerhetsföreskrifter	
5	Försäkrade objekt		11	Indexvillkor	
5.1	Begrepp i samband med försäkrat objekt		Allmänna avtalsvillkor		11
5.2	Försäkrade objekt		1	Några centrala begrepp	
6	Begrepp i samband med försäkring och ersättning av skada		2	Uppgifter vid ingående av avtal	
6.1	Försäkringsvärde		3	Tapiolas ansvar träder i kraft och avtalets giltighetstid	
6.2	Försäkringsbelopp		4	Försäkringspremie	
6.3	Återanskaffningsvärde		5	Uppgifter under avtalets giltighetstid	
6.4	Dagsvärde		6.	Skyldighet att hindra och begränsa skada	
6.5	Gångse värde		7	Förorsakande av försäkringsfall	
6.6	Fullvärde		8	Likställighet	
6.7	Restvärde		9	Otillräknelighet och tvångsläge	
6.8	Självrisk		10	Ersättningsförfarande	
6.9	Underförsäkring		11	Ersättning	
6.10	Överförsäkring		12	Ansökan om ändring av tapiolas beslut	
7	Ersättningsbara försäkringsfall		13	Tapiolas regressrätt	
7.1	Brand- och sotskador		14	Ändring av försäkringsavtal	
7.2	Ytterligare skada		15	Försäkringsavtalet upphör	
7.3	Följdskada		16	Rättigheter för tredje part	
8	Ersättningsbegränsningar		Hantering av skadeuppgifter		20
9	Ersättningsbestämmelser				
9.1	Ersättningens omfattning				
9.2	Beräkning av skadebelopp				

1 Inledning

I villkoren för brandförsäkringen ingår villkoren för brand- och egendomsförsäkring i egendomsförsäkringsavtalet för hushåll. Försäkringsobjekt och -belopp, självrisiker samt separat avtalade försäkringar har antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringsavtalet är ett avtal mellan två parter, försäkringsgivaren och försäkringstagaren, enligt vilket försäkringsbolaget förbinder sig att bära en viss eller vissa risker mot den premie kunden betalar. På försäkringsavtalet mellan försäkringsbolaget och kunder samt på tredje parts rättigheter tillämpas försäkringsavtalslagen (543/94).

Försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren definierar det centrala i försäkringsavtalet.

2 Ändamål

Tapiola förbinder sig att i enlighet med dessa brandförsäkringsvillkor för hushåll och de allmänna avtalsvillkoren ersätta direkt sakskada på försäkrad egendom samt övriga i villkoren nämnda kostnader. Försäkringsskydd som avviker från de ovannämnda villkoren har antecknats i försäkringsbrevet.

3 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren och de personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med försäkringstagaren.

Försäkringstagaren har antecknats i försäkringsbrevet.

4 Försäkringens giltighetsområde och -tid

Försäkringen är i kraft på i försäkringsbrevet antecknat ställe och under antecknad tid. Med försäkringsställe avses den plats där det försäkrade objektet är beläget.

För lösörets del gäller försäkringen i den bostad som nämnts i försäkringsbrevet och i

disponibla förvaringsutrymmen. Lösöre som tillfälligt flyttas från försäkringsstället i Finland omfattas dock av försäkringen under en period av 6 månader upp till högst 2 000 euro om annat inte avtalats.

5 Försäkrade objekt

Objekt för försäkringen kan vara en byggnad, en konstruktion, lösöre eller ett löst föremål. Egendomen som är objekt för försäkringen har antecknats i försäkringsbrevet. Om annat inte nämns i dessa villkor eller försäkringsbrevet, är objekt för försäkringen den egendom som ägs av den försäkrade.

5.1 Definitioner i samband med försäkringsobjekt

5.1.1 Bostadshus och fritidshus

Med bostadshus avses byggnad av vilken åtminstone hälften används för boende. Med fritidshus avses byggnad avsedd att användas som tillfälligt bostadshus under fritiden.

Med bostadshus avses också den ena bostaden i ett parhus när bostäderna inte har annat gemensamt än en vägg.

5.1.2 Lösöre i hem och fritidsbostad

Med lösöre i hem- och fritidsbostad avses sedvanliga föremål avsedda för dagligt privat bruk som finns i bostaden och i disponibla förvaringsutrymmen. Med lösöre i fritidsbostad avses lösöre i fritidsbostaden som motsvarar lösöret i hemmet.

5.1.3 Gårdsplan

Med gårdsplan avses en gård på högst 5 000 m² i direkt anslutning till byggnaden. Jordmån är inte gårdsplan.

5.2 Försäkrade objekt

5.2.1 Byggnad

Objekt för försäkringen är i försäkringsbrevet antecknat bostadshus, fritidshus, annan byggnad eller konstruktion. Förutom den byggnad

som antecknats som försäkringsobjekt omfattar försäkringen av byggnadsägaren ägd i byggnaden eller på samma fastighet nedan nämnda fast monterad egendom som tjänar användningen av byggnaden om annat inte avtalats:

- sedvanliga maskiner och anläggningar,
- vindgeneratorer och solpaneler,
- antenner,
- el- och andra kablar samt ledningar och rör fram till kommunal eller annan allmän anslutning,
- elledningar och -mätare,
- huvudelcentral,
- byggnadens fundament.

Egendomen nedan är inte objekt för försäkringen:

- **konstruktioner under byggnadsfundamentet,**
- **fastighetens täckdikningsrör,**
- **jordmån,**
- **gårdsplan med växtlighet,**
- **material och ämnen avsedda för underhåll av byggnaden och fastigheten,**
- **konstruktioner på gårdsplan, statyer, konstföremål och övriga motsvarande specialkonstruktioner,**
- **bryggor och strandkonstruktioner,**
- **maskindrivna fordon, maskiner eller anläggningar eller delar och utrustning för dem som avses i motorfordonsförordningen eller annan motsvarande författning.**

5.2.2 Lösöre i hemmet och fritidsbostaden

Objekt för försäkringen är i försäkringsbrevet antecknat lösöre i hemmet och fritidsbostaden vilket ägs av den försäkrade eller som hyrd eller lånad är i den försäkrades besittning.

Som försäkringsobjekt omfattas av lösöret i hemmet eller fritidsbostaden inte följande egendom:

- **fast inredning,**
- **personliga hjälp- eller vårdmedel,**
- **data, filer och program i datorer,**

- **värdefulla samlingar, vetenskapliga och övriga samlingar,**
- **pengar, värdepapper och betalmedel,**
- **djur,**
- **båtar och utombordsmotorer,**
- **maskindrivna fordon, maskiner eller anläggningar eller delar och utrustning för dem som avses i motorfordonsförordningen eller annan motsvarande författning,**
- **redskap och apparatur för förvärvsverksamhet,**
- **till annan hyrd eller lånad egendom,**
- **egendom vars besittning eller bruk står i strid med gällande lagstiftning.**

5.2.3 Annat lösöre eller löst föremål

Objekt för försäkringen kan vara ett löst föremål eller annat lösöre än det i hemmet. Detta lösa föremål eller lösöre har separat antecknats i försäkringsbrevet.

6 Begrepp i samband med försäkring och ersättning av skada

6.1 Försäkringsvärde

Egendom som är objekt för försäkringen skall ha ett försäkringsvärde till vilket motsvarande värde egendomen är försäkrad. Grund för försäkringsvärdet är egendomens värde. I regel är försäkringsvärdet detsamma som återanskaffningsvärdet. Egendomens försäkringsvärde är dock dagsvärdet när egendomens dagsvärde är mindre än hälften av återanskaffningsvärdet. Egendomens försäkringsvärde ligger som grund när skade- och ersättningsbeloppet uppskattas.

6.2 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är i försäkringsbrevet antecknat penningbelopp för vilket det försäkrade objektet är försäkrat. Försäkringsbeloppet kan vara egendomens återanskaffningsvärde, dagsvärde eller gängse värde.

Grunden för försäkringsbeloppet har antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsbeloppet ligger som grund vid beräkningen av premien och det högsta ersättningsbeloppet, men inte som grund för skadebeloppet eller uppskattningen av det.

6.3 Återanskaffningsvärde

Med återanskaffningsvärde avses det penningbelopp som krävs för att skaffa en ny likadan eller till bruksegenskaperna närmast motsvarande egendom.

Om försäkringsbeloppet för det försäkrade objektet baserar sig på återanskaffningsvärdet, ersätts den ersättningsbara skadan enligt anskaffnings- eller dagsvärdet.

6.4 Dagsvärde

Med dagsvärde avses det penningbelopp som fås när från egendomens återanskaffningsvärde avdras vad egendomen förlorat i värde på grund av ålder, bruk, nedsatt användbarhet eller annan dylik orsak.

För en ersättningsbar skada betalas ersättning enligt föremålets dagsvärde.

6.5 Gängse värde

Med föremålets gängse värde avses det konstantpris man i marknadsläget vid skadetidpunkten allmänt kunde få när föremålet saluförs på ändamålsenligt sätt.

För en ersättningsbar skada betalas ersättning enligt det gängse värdet.

6.6 Fullvärde

Grund för försäkringsvärde kan vara fullvärde. Det försäkrade objektet är härvid alltid försäkrat till fullt försäkringsvärde. För en ersättningsbar skada betalas ersättning enligt egendomens återanskaffnings- eller dagsvärde.

6.7 Restvärde

Med egendomens restvärde avses egendomens värde direkt efter ett skadefall. Restvärdet uppskattas enligt samma grunder som skadebeloppet.

6.8 Självrisk

Självrisk betyder att vid skada betalar försäkringstagaren själv en del av kostnaderna som uppstått. Självrisken är den i försäkringsbrevet antecknade andel som avdras från skadebeloppet.

6.9 Underförsäkring

Om försäkringsbeloppet är mindre än försäkringsvärdet är egendomen eller förmånen underförsäkrad. Tapiola ersätter härvid endast en så stor del av skadeloppet som relationen mellan försäkringsbeloppet och försäkringsvärdet utvisar med beaktande av bestämmelserna i punkt 11.2 i de allmänna avtalsvillkoren.

6.10 Överförsäkring

Om försäkringsbeloppet är större än försäkringsvärdet är egendomen eller förmånen överförsäkrad. Tapiola ersätter härvid högst skadebeloppet med beaktande av bestämmelserna i punkt 11.1 i de allmänna avtalsvillkoren.

7 Ersättningsbara försäkringsfall

Med försäkringsfall avses den händelse som orsakar skador mot vilka försäkringen tecknats. Som en följd av försäkringsfallet ersätts uppkomna skador på det försäkrade objektet med stöd av försäkringsvärdet.

7.1 Brand- och sotskador

Brandförsäkringen ersätter skador på egendom orsakad av eld som oförutsett kommit

lös. Med eld som kommit lös avses eld som spritt sig till egendom som det inte är meningen att den skulle sprida sig till.

Förutom brandskada ersätter försäkringen skada på försäkrad egendom till följd av att sot eller rök plötsligt och oförutsett strömmat ut ur eldstad eller uppvärmningsanordning.

7.2 Ytterligare skador

Försäkringen ersätter skada som uppstått på grund av stöld, försvinnande eller att föremål skadats när detta inträffat i samband med en ersättningsbar brand- eller sotskada.

7.3 Följdskadorna

Försäkringen ersätter skada som orsakats av köld, hetta, regn eller liknande orsak när den var en direkt och oundviklig följd av en ersättningsbar brand- eller sotskada.

8 Ersättningsbegränsningar

Försäkringen ersätter inte skada

- som orsakas föremål därför att det utsatts för påverkan av värme
- som orsakas själva egendomen eller själva föremålet på grund av placerings-, monterings-, hanterings-, bruks- eller arbetsfel, konstruktions-, tillverknings- eller materialfel eller på byggnad på grund av grundläggnings- eller byggnadsfel,
- som orsakas av yrkesmässigt brytnings- eller sprängningsarbete,
- som ersätts med stöd av någon lag, garanti eller avtal,
- som orsakas av förorening av jordmån, grundvatten eller vattentag eller annan miljöskada,
- som orsakas av krig, uppror, revolution, atomskada avsedd i atomansvarighetslagen eller av annan liknande orsak.

9 Ersättningsbestämmelser

9.1 Ersättningsens omfattning

9.1.1 Sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som försäkringsfallet orsakat det försäkrade objektet. Den högsta gränsen för Tapiolas ersättningskyldighet är i försäkringsbrevet antecknat försäkringsbelopp för respektive försäkringsobjekt.

Försäkringen ersätter inte extra boende- eller transportkostnader eller övriga motsvarande kostnader som beror på att den försäkrade bostaden skadas.

9.1.2 Begränsnings- och avvärjningskostnader vid skada

Försäkringen ersätter skäliga kostnader som orsakats den försäkrade vid begränsning och avvärjande av inträffad eller omedelbart hotande skada samt för efterbevakning bestämd av brandmyndighet förutsatt att skadan hade varit ersättningsbar enligt försäkringsvillkoren. Dessa kostnader ersätts även om försäkringsbeloppet skulle överskridas. Kostnaderna ersätts utan avdrag för självrisken.

9.2 Beräkning av skadebelopp

Vid skada fastställs egendomens värde och skadebeloppet antingen enligt återanskaffningsvärdet, dagsvärdet eller det gängse värdet.

I regel beräknas egendomens värde och skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet. Om egendomens dagsvärde före skadan var lägre än hälften av återanskaffningsvärdet, beräknas skadebeloppet enligt dagsvärdet.

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas också restvärdet för egendomen.

9.2.1 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärdet

Försäkringsvärdet enligt återanskaffningsvärdet och skadebeloppet fastställs enligt den

rådande prisnivån för egendomen vid återanskaffningstidpunkten. Med återanskaffningstidpunkt avses den tidpunkt när egendomen repareras eller ny egendom skaffas i stället för den skadade.

Om skadad egendom kan repareras, utgör reparationskostnaderna skadebeloppet, dock högst upp till återanskaffningsvärdet för egendomen.

Om egendomen inte kan repareras, utgörs skadebeloppet av återanskaffningsvärdet för egendomen.

9.2.2 Skadebelopp enligt dagsvärdet

Försäkringsvärdet enligt dagsvärdet fastställs och skadebeloppet beräknas enligt den prisnivå som rådde omedelbart före skadan.

Om skadad egendom kan repareras, utgörs skadebeloppet av det belopp av reparationskostnaderna som relationen mellan dagsvärdet och återanskaffningsvärdet utvisar. Skadebeloppet för lös egendom utgörs av reparationskostnaderna enligt faktura, dock högst upp till dagsvärdet för egendomen.

Om egendomen inte kan repareras, utgörs skadebeloppet av dagsvärdet för egendomen.

9.2.3 Skadebelopp enligt gängse värde

Försäkringsvärdet enligt det gängse värdet för egendomen fastställs och skadebeloppet beräknas enligt den prisnivå som rådde omedelbart före skadetidpunkten.

Om den skadade egendomen kan repareras, utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna enligt faktura, dock högst upp till det gängse värdet för egendomen.

Om egendomen inte kan repareras utgörs skadebeloppet av det gängse värdet för egendomen.

9.2.4 Restvärde och dess nedsättning

Om skadad egendom inte kan repareras och egendomen har ett restvärde, beaktas rest-

värdet som ett avdrag vid beräkningen av skadebeloppet.

Om efter skadan kvarvarande byggnadsdelar på basis av stadgandena i byggnadslagen eller väglagen, gällande byggförbud eller inskränkning i byggandet, inte kan utnyttjas vid återställandet av byggnaden i förutvarande skick, beaktas restvärdet inte. Nedsättningen av restvärdet beaktas i dylika fall så att från restvärdet avdras det pris man får för kvarvarande byggnadsdelar när de säljs för borttransportering.

Försäkringstagaren skall framvisa utredning över att byggförbud eller inskränkning av byggandet är i kraft. Om Tapiola begär, skall försäkringstagaren ansöka om undantagstillstånd för att återställa byggnaden i tidigare skick, och om tillstånd inte beviljas, skall försäkringstagaren söka ändring av beslutet. På Tapiolas begäran skall försäkringstagaren befullmäktiga Tapiola att företräda honom i ärendet som gäller ansökan om undantagstillstånd.

9.2.5 Över- eller underförsäkring

På ersättningen tillämpas reglerna i punkt 11 i de allmänna avtalsvillkoren.

9.2.6 Självrisk

Försäkringstagaren har vi varje skadefall en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet. I enlighet med dessa villkor avdras självrisken från det beräknade ersättningsbara skadebeloppet.

Självrisken fördubblas i skador på byggnad under uppförande eller renovering om skadan orsakats av bygg- eller renoveringsarbeten.

9.3 Utbetalning av ersättning

9.3.1 Monetär och alternativa ersättningar

Tapiola har rätt att låta återuppföra eller låta reparera skadad egendom eller anskaffa motsvarande i stället för att betala ersättningen i pengar. Egendomsskada ersätts främst genom

att låta reparera skadad egendom. Ersättning betalas inte för värdenedsättning och inte heller för ändrings- eller förbättringsarbeten i samband med reparationen.

9.3.2 Ersättning enligt anskaffningsvärdet

Ersättning för skadan betalas enligt återanskaffningsvärdet när egendomens dagsvärde är minst hälften av återanskaffningsvärdet och när grunden för försäkringsbeloppet som eventuellt antecknats i försäkringsbrevet motsvarar återanskaffningsvärdet.

Ersättningsbeloppet enligt återanskaffningsvärdet eller reparationskostnadsbeloppet fås när självrisken avdras från det ersättningsbara skadebeloppet i enlighet med återanskaffningsvärdet.

En förutsättning för ersättning enligt återanskaffningsvärdet är att i stället för den skadade egendomen ny för samma bruk avsedd egendom anskaffas eller att den skadade egendomen repareras inom två år efter skadefallet.

Ersättningen enligt återanskaffningsvärdet betalas i två poster. Först betalas ersättning enligt dagsvärdet. Skillnaden mellan ersättning enligt återanskaffningsvärdet och enligt dagsvärdet betalas när Tapiola fått redogörelse över tidigare nämnda återanskaffningsåtgärder.

9.3.3 Ersättning enligt dagsvärdet

Ersättning enligt dagsvärdet för skada med avdrag för självrisken betalas när dagsvärdet för egendomen är under hälften av återanskaffningsvärdet eller när grunden för försäkringsbeloppet är dagsvärdet.

9.3.4 Ersättning enligt gängse värde

Ersättning enligt gängse värde för skada med avdrag för självrisken betalas när grunden för försäkringsbeloppet är det gängse värdet.

9.3.5 Inlösning av egendom

Tapiola har också rätt att inlösa skadad egen-

dom eller del av den till restvärdet. Egendomen uppskattas härvid på samma grunder som före skadefallet.

Om förlorad egendom fås tillbaka efter att ersättningen betalas, skall försäkringstagaren utan dröjsmål överlämna egendomen eller återbetala ersättningen för den till Tapiola.

9.3.6 Intecknad egendom

Ersättning för intecknad egendom betalas i första hand till inteckningshavaren. Ersättning kan dock betalas till försäkringstagaren när ersättningsbeloppet är litet jämfört med egendomens värde eller när inteckningshavarna gett sitt samtycke till att ersättningen betalas till försäkringstagaren. Försäkringstagaren skall förelägga en utredning över inteckningshavarnas samtycke.

9.3.7 Beskattningsbestämmelser

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas bestämmelserna angående mervärdesskatt.

Om mottagaren av ersättningen enligt mervärdesskattelagen är berättigad att avdra eller i sin egen mervärdesbeskattning få återbetalning av mervärdesskatten som ingår i fakturor över inköp av varor eller tjänster, avdras mervärdesskatterna från ersättningen.

Om avdrags- eller återbetalningsrätt för mervärdesskatt som ingår i anskaffningsfakturan för egendomen eller del av den föreligger, avdras från ersättningen mervärdesskatt som motsvarar skadebeloppet. Från ersättning baserad på återanskaffningsvärdet avdras den mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset för en ny motsvarande egendom eller del av den.

9.4 Ansökan om ersättning

Skadan skall så snabbt som möjligt anmälas till Tapiola och Tapiola skall också beredas tillfälle att inspektera skadan. En skriftlig skadeanmälan skall omedelbart göras till Tapiola. Om det är fråga om ett brott skall detta anmälas till polisen.

Ansökan om ersättning skall göras inom ett år efter att den ansökande fått vetskap om möjligheten att få ersättning och senast inom 10 år efter att skadefallet inträffade. Till ansökan om ersättning skall fogas en utredning över den skadade egendomens inköpspris, -ställe och -tidpunkt.

I de allmänna avtalsvillkoren beskrivs den ersättningssökandes skyldigheter, preskription av rätten till ersättning och försäkringsbolagets skyldigheter.

9.5 Ansökan om ändring av beslut

Hur man söker ändring av försäkringsbolagets beslut beskrivs i de allmänna avtalsvillkoren.

10 Säkerhetsföreskrifter

Med hjälp av säkerhetsföreskrifterna strävar man efter att helt förhindra skador eller att begränsa spridningen av inträffad skada. Försäkringstagaren och med honom jämställd person skall följa brandsäkerhetsbestämmelserna nedan:

- Byggnader och maskiner skall vara i sådant skick som byggnadslagen och -bestämmelserna förutsätter.
- Brandsäkerhetsinstruktioner och -bestämmelser från myndigheter skall följas.
- Byggnaden eller del av den får utnyttjas endast i enlighet med byggnadstillståndet och -planen.
- Elinstallationer och -apparat skall uppfylla gällande elsäkerhetsföreskrifter. Felaktiga elapparater skall genast repareras. Elinstallationer och reparation av elapparater får utföras endast av godkända installations- och serviceföretag.
- Bruksäkerheten i eldstäder, rökkanaler och brandmurar skall övervakas. Rökkanalerna skall regelbundet sotas i enlighet med myndigheternas instruktioner och bestämmelser.

- Lägenhet samt bostads- och fritidshus skall vara utrustade med en fungerande brandvarnare som uppfyller myndigheternas bestämmelser.
- Vid förvaring och bruk av brännbara vätskor och flytgas skall bestämmelserna i förordningen om brännbara vätskor eller i tillstånden angivna mängder följas.
- Tobaksrökning och uppgörande av eld är förbjudet i lokaliteter med lätt antändliga ämnen och material.
- Hjälpmedel för uppgörande av eld skall förvaras otillgängliga för barn. Öppen eldstad och ljus skall alltid övervakas.
- Aska från eldstad skall i byggnaden och dess närhet förvaras i metallkärl med lock tills askan är helt avkyld.
- Att torka kläder eller annat antändligt material ovanför bastuugn eller i ugnens omedelbar närhet är förbjudet.
- Heta arbeten får inte utföras i garage. Heta arbeten är arbeten där gnistor eller eldslåga eller annan värme förekommer vilka orsakar brandfara. Sådana arbeten är bl.a. gas- och bågsvetsning, skärbränning, bruk av kapskiva och slipning av metall samt arbeten som kräver gasbrännare, annan öppen eld eller hetluftsblåsare. Om tillfälliga heta arbeten måste utföras i övriga lokaliteter skall synnerlig försiktighet iakttas. Som handsläckningsredskap skall härvid en handbrandsläckare av klass A-B-C på minst sex kilo, släckningsfilt och tryckvattenslang reserveras. Om tryckvattenslang inte står till buds, skall 50 liter vatten i lösa kärl reserveras. Antändliga objekt skall skyddas och antändligt löst gods skall avlägsnas. Arbetet skall övervakas och övervakningen skall fortsätta minst två timmar efter avslutat arbete.
- Frusna rör får inte tinas upp med hjälp av öppen eld eller hetluftsblåsare.
- Strömmen till hushållsmaskiner skall brytas efter användning. Strömmen till televisionen skall brytas med huvudströmbrytaren.

- Bruksanvisningar från tillverkaren, importören eller försäljaren skall följas.

Att försumma säkerhetsföreskrifterna kan leda till att ersättning förvägras eller nedsätts i enlighet med de allmänna avtalsvillkoren.

11 Indexvillkor

Försäkringsbeloppet i fortlöpande försäkring, självrisken och premien är bundna till konsumentprisindex. Försäkringsbeloppet, självrisken och premien indexjusteras alltid vid utgången av försäkringsperioden. Basindexet är indexet för september året innan för-

säkringen trädde i kraft. Justeringsindex är indexet för september året innan försäkringsperioden börjar.

Vid justeringen avrundas försäkringsbeloppen till fulla euro, självriskerna avrundas till närmaste fem euro och premien avrundas till fulla cent.

Försäkringsbeloppen, självriskerna och premierna höjs i proportion till indexförändringen först när indexet påverkar summan som skall höjas i enlighet med avrundningsreglerna. Vid dessa förhöjningar beaktas de indexförändringar vilkas påverkan inte beaktats under tidigare år.

ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR

Egendomsförsäkringsavtalet för hushåll tillämpas försäkringsavtalslagen som trädde i kraft 1.7.1995 (543/94).

Försäkringsavtalslagen reglerar avtalsrelationen mellan kunden och försäkringsbolaget och berör också tredje persons rättigheter.

1 Några centrala begrepp

Det centrala innehållet i försäkringsavtalet definieras i försäkringsbrevet och -villkoren som är de allmänna avtalsvillkoren och de specialvillkor som tillämpas på olika slag av försäkring.

Med skadeförsäkring avses försäkringar som täcker sakskada, skadeersättningsskyldighet eller annan förlust av egendom.

Med försäkrad avses den för vilken försäkringen gäller.

Med försäkringsperiod avses den tidsperiod som antecknats i försäkringsbrevet under vilken försäkringen enligt avtal är i kraft. Försäkringsavtalet fortsätter under en försäkringsperiod åt gången om inte någon av avtalsparterna säger upp avtalet.

Försäkringspremieperiod är den tid under vilken premier med jämna mellanrum avtalats att betalas.

Försäkringsfall är en händelse som utgör grunden för ersättning ur försäkringen.

Säkerhetsföreskrift är en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller på annat sätt skriftligt meddelad skyldighet att följa bestämmelserna vilkas ändamål är att hindra eller begränsa uppkomsten av skada.

Med Tapiola avses Ömsesidiga Försäkringsbolaget Tapiola.

2 Uppgifter vid ingående av avtal

2.1 Tapiolas informationsskyldighet

Innan försäkringsavtalet ingås ger Tapiola uppgifter om hur försäkringsbehovet bedöms och vilka uppgifter som behövs för valet av försäkring och presenterar de olika försäkringsformer Tapiola kan erbjuda samt premier och villkor. Uppmärksamhet fåsts också vid begränsningarna.

Om Tapiola eller dess representant vid marknadsföringen av försäkringen underlåtit att ge nödvändig information om försäkringen eller gett felaktig eller vilseledande information anses innehållet i försäkringsavtalet gälla på sätt som försäkringstagaren haft anledning att anta enligt de uppgifter han fått.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades informations-skyldighet

Försäkringstagaren och den försäkrade skall innan försäkringen beviljas ge rätta och fullständiga svar på Tapiolas frågor som kan vara av betydelse vid bedömningen av Tapiolas ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade skall dessutom under försäkringsperioden utan dröjsmål underrätta Tapiola om han upptäcker att de givna uppgifterna varit felaktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av anmälningsplikten handlat i bedrägligt uppsåt, binder försäkringsavtalet inte Tapiola. Tapiola har rätt att behålla inbetalda försäkringspremier även om försäkringen förfaller.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av vårdslöshet som inte kan anses ringa försummat sin anmälnings-skyldighet, kan ersättningen minskas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen skall sänkas eller vägras, beaktas vilken betydelse den felaktiga eller bristfälliga uppgift som försäkringstagaren eller den försäkrade

givit, haft på uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas arten av uppsåt eller vårdslöshet från försäkringstagarens och den försäkrades sida samt andra omständigheter.

3 Tapiolas ansvar träder i kraft och avtalets giltighetstid

3.1 Tapiolas ansvar träder i kraft

Tapiolas ansvar träder i kraft, om inte särskild begynnelsepunkt avtalats mellan parterna, när Tapiola eller försäkringstagaren gett eller sänt sitt godkännande av den andra partens offert.

Om försäkringstagaren har avgett eller avsänt en skriftlig försäkringsansökan till Tapiola och om det är uppenbart att Tapiola skulle ha godkänt ansökan, ansvarar Tapiola också för försäkringsfall som inträffat efter att ansökan avgetts eller avsänts.

Försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren givit eller sänt till Tapiolas representant anses vara avgivet eller avsänt till Tapiola. Om det inte klart kan fastställas när godkännandet eller ansökan avgivits eller avsänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

3.2 Skadeförsäkringsavtalets giltighetstid

Efter den första försäkringsperioden är försäkringsavtalet i kraft en avtalad försäkringsperiod åt gången om inte försäkringstagaren eller Tapiola säger upp avtalet. Försäkringsavtalet kan också upphöra av orsaker som nämns i punkterna 4.2 och 15.

4 Försäkringspremie

4.1 Betalning av premie

Försäkringspremien skall betalas inom en månad efter att Tapiola sänt premiekravet till

försäkringstagaren. Den första premien behövs dock inte betalas innan Tapiolas ansvar trätt i kraft och senare premier inte för rän den avtalade försäkringspremieperioden eller försäkringsperioden börjar.

Om försäkringstagarens betalning inte räcker som betalning för alla Tapiolas försäkringspremiefordringar och har försäkringstagaren rätt att fastställa vilka premiefordringar som skall kvittas mot betalningen.

4.2 Fördröjd premie

Om försäkringstagaren försummat att betala premien inom den tid som fastställs i punkt 4.1 har Tapiola rätt att säga försäkringen att upphöra 14 dagar efter att meddelandet om uppsägningen sänts.

Om försäkringstagaren betalar premien innan uppsägningstiden löper ut, upphör försäkringen inte. Tapiola meddelar om detta i meddelandet om uppsägningen.

Om premien försumrats på grund av försäkringstagarens betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller annan speciell orsak i huvudsak utan eget förvållande, upphör försäkringen att gälla först 14 dagar efter att betalningshindret upphört. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter att uppsägningstiden gått ut. I meddelandet om uppsägningen nämns denna möjlighet att fortsätta försäkringen på en bestämd tid.

Om försäkringspremien inte betalas inom den tid som fastställs i punkt 4.1 skall dröjsmålsränta enligt räntelagen betalas.

4.3 Betalning av fördröjd premie

Om försäkringstagaren betalar premien efter att försäkringen upphört, börjar Tapiolas ansvar dagen efter att premien betalats. Försäkringen är härvid i kraft till slutet av den försäkringsperiod som ursprungligen avtalats från den tidpunkt försäkringen på nytt trädde i kraft.

Om Tapiola dock inte vill återuppliva en avslutad försäkring, meddelar Tapiola försäk-

ringstagaren inom 14 dagar att Tapiola vägrar ta emot premien.

4.4 Återbetalning av premie när avtalet upphör

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt, har Tapiola rätt till premie endast för den tid ansvaret varit i kraft. Övrig del av redan betald premie återbetalas till försäkringstagaren. Premie återbetalas inte om bedrägligt uppsåt framkommer i situationer som nämns i punkt 2.2.

Om försäkringen upphör under försäkringsperioden, återbetalar Tapiola till den försäkrade den del av premien som överstiger minimipremien för den resterande försäkringsperioden. Inom Egendomsförsäkringen är minimipremien 10 euro för varje försäkringsperiod försäkringen varit i kraft.

Försäkringspremien återbetalas inte om beloppet som skall betalas är mindre än 8 euro.

5 Uppgifter under avtalets giltighetstid

5.1 Tapiolas skyldighet att lämna uppgifter

Efter att försäkringsavtalet ingåtts får försäkringstagaren försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Under försäkringens giltighetstid sänder Tapiola till den försäkrade årligen uppgift om försäkringsbeloppet och andra uppgifter som är av betydelse för försäkringstagaren.

Om Tapiola eller dess representant under försäkringens giltighetstid lämnat bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla i den omfattning som försäkringstagaren på basis av de uppgifter han fått har skäl att anta om dessa bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter kan anses ha bidragit till försäkringstagarens handlande. Detta gäller dock inte uppgifter

som Tapiola eller dess representant lämnat om eventuell ersättning efter ett försäkringsfall.

5.2 Försäkringstagarens skyldighet att lämna uppgifter om ökad risk

Om förändring som väsentligt ökar risken inträffat i förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller som har antecknats i försäkringsbrevet, skall försäkringstagaren meddela Tapiola, eftersom försäkringsgivaren inte kan anses ha kunnat beakta dessa vid uppgörandet av avtalet. Försäkringstagaren skall meddela Tapiola om ändringen senast i samband med betalningen av följande premie.

Om försäkringstagaren uppsätligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa underlåtit att meddela om riskökning kan ersättningen nedsättas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen skall nedsättas eller vägras beaktas den betydelse riskökningen på grund av de förändrade förhållande haft på uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas uppsätligheten eller arten av oaktsamhet försäkringstagaren visat samt övriga förhållanden.

6 Skyldighet att hindra och begränsa skada

6.1 Skyldighet att följa säkerhetsföreskrifter

Försäkringstagaren skall följa de säkerhetsföreskrifterna som angivits i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller som på annat sätt skriftligt meddelats. Om den försäkrade uppsätligt eller av vårdslöshet som inte kan anses ringa, underlåtit att följa säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen nedsättas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen skall nedsättas eller vägras beaktas den betydelse underlåtenheten att följa säkerhetsföreskrifterna haft på uppkomsten av

skadan. Dessutom beaktas uppsåtligheten eller arten av oaktsamhet försäkringstagaren visat samt övriga förhållanden.

Ansvarsförsäkring

Ersättning ur ansvarsförsäkringen nedsätts eller vägras inte på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade dock underlåtit att följa säkerhetsföreskrifterna uppsåtligt eller av grov vårdslöshet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller droger medverkat till underlåtenheten, kan ersättningen nedsättas eller vägras.

Om den försäkrade hade försummat säkerhetsföreskrifterna av grov vårdslöshet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen, betalar Tapiola dock ur ansvarsförsäkringen till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte kunnat driva in till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa skada (räddningsplikt)

Vid inträffat eller omedelbart hotande försäkringsfall skall den försäkrade enligt bästa förmåga sörja för att skadan avvärjs eller begränsas. Om skadan vållats av utomstående skall den försäkrade vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa Tapiolas rätt gentemot skadevållaren. Den försäkrade skall t.ex. försöka fastställa den försäkrades identitet. Om skadan orsakats genom brott skall den försäkrades omedelbart anmäla detta till polismyndighet och yrka på straff för gärningsmännen om Tapiolas intresse så kräver. Den försäkrade skall också på annat sätt följa Tapiolas instruktioner för att avvärja och begränsa skada.

Tapiola ersätter rimliga kostnader som uppstått på grund av uppfyllandet av räddningsplikten även om försäkringsbeloppet skulle överstigas.

Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa, försummat sin räddningsplikt kan ersättningen nedsättas eller vägras. Vid bedömningen av om ersättningen skall nedsättas eller vägras beaktas den betydelse försummelsen haft på uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas uppsåtligheten eller arten av oaktsamhet försäkringstagaren visat samt övriga förhållanden.

Ansvarsförsäkring

Ersättning ur ansvarsförsäkringen nedsätts eller vägras inte på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade dock försummat sin räddningsplikt uppsåtligt eller av grov vårdslöshet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller droger medverkat till försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller vägras.

Om den försäkrade hade försummat sin räddningsplikt av grov vårdslöshet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen, betalar Tapiola dock ur ansvarsförsäkringen till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte kunnat driva in till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

7 Förorsakande av försäkringsfall

Tapiola är fritt från ansvar gentemot sådan försäkrad som uppsåtligt förorsakat försäkringsfallet.

Om den försäkrade orsakat försäkringsfallet av grov vårdslöshet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller droger medverkat till försäkringsfallet kan ersättningen nedsättas eller vägras.

Vid bedömning av om ersättning i ovannämnda fall skall nedsättas eller vägras beaktas den betydelse den försäkrades åtgärder haft på uppkomsten av skadan. Dessutom beak-

tas uppsåtligheten eller arten av vårdslöshet försäkringstagaren visat samt övriga förhållanden.

8. Likställighet

Det som ovan sagts om den försäkrade när det gäller orsakande av skadefall, följande av säkerhetsföreskrifter eller räddningsplikt tillämpas på motsvarande sätt på personer

- 1) som med den försäkrades samtycke ansvarar för försäkrat motordrivet eller bogserat fordon, fartyg eller luftfarkost;
- 2) som äger den försäkrade egendomen tillsammans med den försäkrade och nyttjar den tillsammans med honom; eller
- 3) som bor med den försäkrade i gemensamt hushåll och nyttjar den försäkrade egendomen tillsammans med honom.

Det som ovan sagts om den försäkrade när det gäller uppfyllandet av säkerhetsföreskrifter tillämpas på motsvarande sätt på person vars uppgift på basis av arbets- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren är att sörja för att säkerhetsföreskrifter följs.

9 Otillräknelighet och tvångsläge

För att frigöra sig från eller begränsa sitt ansvar åberopar Tapiola inte de ovanstående punkterna 6 och 7 om den försäkrade vid våldandet av försäkringsfallet eller vid försummelse att följa säkerhetsföreskrifter eller uppfylla räddningsplikt var yngre än 12 år eller i sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas för brott.

För att frigöra sig från eller begränsa sitt ansvar åberopar Tapiola inte punkterna 5.2, 6 och 7 om den försäkrade vid orsakandet av riskökningen eller försäkringsfallet eller vid försummelsen att följa av säkerhetsföreskrifter eller uppfylla räddningsplikten handlat för att hindra skada på person eller egendom under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kan försvaras.

Vad som här sagts om den försäkrade tillämpas också på personer avsedda i punkt 8.

10 Ersättningsförfarande

10.1 Ansökandes skyldigheter

Person som ansöker om ersättning skall tillställa Tapiola alla de handlingar och uppgifter som krävs för att klarlägga Tapiolas ansvar. Med hjälp av dessa konstateras försäkringsfallet, hur stor skada som uppstått och till vem ersättning skall betalas. Sökande är skyldig att skaffa de utredningar han har möjlighet att få fram dock med beaktande av Tapiolas möjlighet att skaffa utredning.

Tapiola är inte skyldigt att betala ersättning innan de ovannämnda utredningarna inkommit.

Om person som ansöker om ersättning efter ett försäkringsfall uppsåtligt lämnat Tapiola felaktiga eller bristfälliga uppgifter som inverkar på klarläggandet av försäkringsfallet och Tapiolas ansvar kan ersättningen nedsättas eller vägras i enlighet med vad som kan anses rimligt med beaktande av omständigheterna.

10.2 Preskription

Ansökan om ersättning ur försäkringen skall tillställas Tapiola inom ett år från det ansökanden fått kännedom om sin rätt till ersättning och senast inom 10 år från försäkringsfallet. Framställan av ersättningsanspråk jämsställs med meddelande om försäkringsfall. Om ersättningsanspråket inte framförs inom nämnda tid förlorar den ansökande sin rätt till ersättning.

10.3 Tapiolas skyldigheter

Efter att försäkringsfallet inträffat lämnar Tapiola till ansökanden om ersättning, t.ex. den försäkrade och förmånstagaren, uppgifter om försäkringens innehåll och om ersättningsförfarandet. De förhandsuppgifter som eventuellt lämnats om ersättning, ersättnings-

belopp eller sättet att betala ut ersättning inverkar inte på ersättningsskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

Tapiola betalar ut ersättningen för försäkringsfallet enligt försäkringsavtalet eller meddelar att ersättning inte betalas så snart som möjligt och senast inom 30 dagar efter att ha fått de handlingar och uppgifter som krävs för att klarlägga ansvaret. Om ersättningsbeloppet är stridigt, betalar dock Tapiola ut den ostridiga delen inom ovannämnda tid.

Om ersättning för annat än kostnader eller förlust av egendom ur personförsäkring betalas till omyndig, underrättar Tapiola förmyndarnämnden på den omyndigas hemort om detta. Meddelande sänds vid betalning av dagpenning, invaliditetsersättning och dödsfallssumma ur försäkringen.

Om utbetalningen fördröjs betalar Tapiola dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

10.4 Kvittning

Från ersättningen kan avdras obetalda förfallna premier och Tapiolas andra förfallna fordringar i enlighet med de allmänna kvittningsföresättningarna.

11 Ersättning

11.1 Överförsäkring och förbud att profitera

Egendomen eller förmånen är överförsäkrad om försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsavtalet är betydligt högre än den försäkrade egendomens eller förmånens verkliga värde.

Vid försäkringsfall som gäller överförsäkrad egendom eller förmån ersätter Tapiola inte ett större belopp än det som krävs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet i väsentlig grad baserar sig på värdering utförd av Tapiola eller dess representant, betalas ersättning vid överförsäkring i enlighet med försäkringsbeloppet utom i det fall att försäkringstagaren uppsåtligt lämnat felaktiga eller bristfälliga uppgifter som grund för värderingen.

11.2 Underförsäkring

Egendom eller förmån är underförsäkrad om försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsavtalet är betydligt mindre än den försäkrade egendomens eller förmånens verkliga värde.

Vid försäkringsfall som gäller underförsäkrad egendom eller förmån ersätter Tapiola endast en så stor del av skadan som förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller förmånens värde utvisar. Om försäkringsbeloppet i väsentlig grad baserar sig på värdering utförd av Tapiola eller dess representant, betalas ersättning i enlighet med skadebeloppet, dock högst enligt försäkringsbeloppet.

12 Ansökan om ändring av Tapiolas beslut

Till försäkringstagarens eller ersättningsansökandes förfogande står olika sätt att söka ändring i Tapiolas beslut. Han har rätt att väcka talan mot Tapiola. Därförinnan kan han be om råd hos Konsumenternas försäkringsbyrå eller be om rekommendation i frågan hos nämnder. Nämndebehandling är inget hinder för att talan skall kunna väckas. Nämnderna däremot behandlar inte frågor som behandlats eller är under behandling i rätten.

12.1 Självrättelse

Om försäkringstagaren eller den som ansöker om ersättning misstänker att fel uppstått i ersättnings- eller annat beslut har han rätt att få närmare detaljer om de faktorer som lett till beslutet. Tapiola rättar beslutet om nya utredningar visar att det är befogat.

12.2 Konsumenternas försäkringsbyrå och nämnder som ger rekommendationer

Om försäkringstagaren eller den som ansöker om ersättning är missnöjd med Tapiolas

beslut kan han be om råd hos Konsumenternas försäkringsbyrå. Byrån är ett opartiskt organ med uppgift att råda konsumenterna i försäkrings- och ersättningsfrågor.

Tapiolas beslut kan också tas upp av Försäkringsnämnden som verkar i samband med Konsumenternas försäkringsbyrå. Dess uppgift är att ge rekommendation i meningsskiljaktigheter som gäller tolkning och tillämpning av lagen och försäkringsvillkoren i en försäkringsrelation.

Tapiolas beslut kan lämnas för avgörande också till konsumentklagonämnden som ger rekommendation till lösning utgående från konsumentskyddslagstiftningen.

Rådgivningstjänsterna och nämndernas utlåndan är avgiftsfria.

12.3 Tingsrätt

Om försäkringstagaren eller den som ansökt om ersättning är missnöjd med Tapiolas beslut kan han väcka talan mot Tapiola. Talan kan väckas antingen vid tingsrätten på sakägarens hemort i Finland eller på Tapiolas hemort eller vid tingsrätten på skadeorten om inte internationella avtal som gäller Finland annat utvisar.

Talan mot Tapiolas beslut skall väckas inom tre år efter att sakägaren fått skriftligt meddelande om Tapiolas beslut och denna fatalitet. Efter fatalitetens utgång kan talan inte längre väckas.

13 Tapiolas regresrätt

13.1 Tapiolas regressrätt mot tredje part

Den försäkrades rätt inom skadeförsäkringen att kräva tredje part på ersättningsbelopp som Tapiola betalat honom Tapiola betalat till honom övergår på Tapiola om den tredje parten orsakade skadefallet uppsätligt eller av grov vårdslöshet eller enligt lag är skyldig att betala ersättning oberoende av vårdslöshet.

13.2 Tapiolas regressrätt mot försäkringstagaren, försäkrad eller likställd med försäkrad

Tapiola har rätt att kräva tillbaka utbetalad ersättning eller del av den till i punkt 16.1 avsedd försäkrad från försäkringstagare, försäkrad eller i punkt 8 avsedd likställd försäkrad som orsakat försäkringsfallet eller försummat sina plikter i enlighet med punkterna 2.2 (skyldighet att lämna uppgifter), 5.2 (skyldighet att lämna uppgifter vid ökad risk), 6.1 (skyldighet att följa säkerhetsbestämmelser) och 6.2 (skyldighet att avvärja och begränsa skada). Med stöd av regressrätten kan Tapiola kräva tillbaka hela den betalda ersättningen om Tapiola på grunder som nämns i punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7 skulle vara fritt från ansvar eller berättigad att vägra ersättning. Om ersättningen hade nedsatts enligt punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7 får Tapiola kräva tillbaka den del av ersättningen som motsvarar nedsättningen.

14 Ändring av försäkringsavtal

14.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden

Tapiola har rätt att under försäkringsperioden ändra försäkringspremie eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar nya förhållanden om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade försummat sin i punkt 2.2 avsedda skyldighet att lämna uppgifter; eller
- 2) ändring som avses i punkt 5.2 inträffat under försäkringsperioden i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit då försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet.

Efter att ha fått meddelandet om ovannämnda faktorer sänder Tapiola utan dröjsmål uppgift om hur och från vilken tidpunkt försäkringspremien eller andra avtalsvillkor ändras.

I meddelandet nämns att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

14.2 Ändring av avtalsvillkor vid utgången av försäkringsperioden

14.2.1 Ändring som kräver meddelande

Tapiola har rätt att vid utgången av försäkringsperioden ändra försäkringsvillkor, -premie samt andra avtalsvillkor om grunden för ändringen ligger i

- 1) ny eller förändrad lagstiftning eller direktiv från myndighet
- 2) en oförutsedd ändring av förhållanden (t.ex. internationell kris, exceptionell naturhändelse, storolycka)
- 3) förändring i index som påverkar försäkringen (se punkt indexvillkor i respektive försäkringsvillkor)
- 4) ändring i ersättningskostnaderna.

Tapiola har dessutom rätt att göra smärre ändringar i villkoren som inte inverkar på försäkringens centrala innehåll.

Om Tapiola ändrar försäkringsavtalet på ovan beskrivet sätt, sänder Tapiola i samband med fakturan ett meddelande till försäkringstagaren om hur försäkringspremien eller andra avtalsvillkor ändras. I meddelande anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

Ändringen träder i kraft från början av den försäkringsperiod som följer en månad efter att meddelandet avsänts.

14.2.2 Ändringar som kräver att försäkringen sägs upp

Om Tapiola ändrar försäkringsvillkor, -premier eller andra avtalsvillkor i andra fall än de som nämns i punkt 14.2.1 eller ur försäkringen slopar en kraftigt marknadsförd förmån, skall Tapiola säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägning sker skriftligt minst en månad före utgången av försäkringsperioden.

15 Försäkringsavtalet upphör

15.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen

Försäkringstagaren har rätt att när som helst under försäkringsperioden säga upp försäkringen. Uppsägningen skall ske skriftligt. Uppsägning på annat sätt är ogiltig. Om försäkringstagaren inte fastställt tidpunkt för upphörandet, upphör försäkringen när den skriftliga uppsägningen lämnats in eller sänts till Tapiola.

15.2 Tapiolas rätt att säga upp försäkring under försäkringsperioden

Tapiola har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter innan försäkringen beviljades och om Tapiola med kännedom om rätta förhållanden inte skulle ha beviljat försäkringen;
- 2) förändring som väsentligt ökar risken inträffat och som Tapiola inte kunnat beakta i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit då försäkringsavtalet ingick eller som antecknats i försäkringsbrevet;
- 3) den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet underlåtit att följa säkerhetsföreskrifterna;
- 4) den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet orsakar försäkringsfallet eller
- 5) den försäkrade har efter försäkringsfallet i bedrägligt uppsåt gett Tapiola felaktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för fastställandet av Tapiolas ansvar.

15.3 Tapiolas uppsägningsförfarande

Tapiola säger upp försäkringen skriftligt utan

dröjsmål efter att ha fått uppgift om förhållande som berättigar till uppsägning. Försäkringen upphör en månad efter att uppsägningen sänts.

Tapiolas rätt att säga upp försäkringen på grund av obetald försäkringspremie fastställs i punkt 4.2.

15.4 Tapiolas rätt att säga upp skadeförsäkring vid utgången av försäkringsperioden

Tapiola har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen sker skriftligt senast en månad före utgången av försäkringsperioden.

15.5 Byte av ägare

Skadeförsäkringsavtalet upphör om försäkrad egendom överförs till annan ny ägare än försäkringstagaren eller hans dödsbo. Om skadefall inträffar inom 14 dagar efter överföringen av äganderätten, har den nya ägaren dock rätt till ersättning om han inte tecknat försäkring för egendomen.

16 Rättigheter för tredje part

16.1 Övriga försäkrade vilkas egendom täcks av försäkringen

Förutom vad som i dessa villkor sagts i punkterna 'försäkrade' gäller egendomsförsäkringen till förmån för ägare, köpare av egendom till retentionsvillkor, innehavare av pant- och retentionsrätt samt till förmån för den mot vilken riskansvaret för egendom riktas.

16.2 Den försäkrades ställning vid inträffat försäkringsfall

För nedsättning eller vägran av ersättning åberopar Tapiola försäkringstagarens eller den försäkrades försummelse att lämna uppgif-

ter (punkt 2.2) eller meddela om riskökning (punkt 5.2) gentemot i föregående punkt avsedd försäkrad endast i det fall att försäkrad som avses i punkt 16.1 före försäkringsfallet var medveten om eller borde ha varit medveten om försäkringstagarens eller annan försäkrads förfarande.

Varje försäkrad har på grund av försäkringsfall rätt till ersättning. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade underhandla med Tapiola samt lyfta ersättningen utom i det fall att den försäkrade namngetts i avtalet eller han själv meddelat att han bevakar sin rätt eller det är fråga om inteckningshavares rätt till andel av ersättning.

16.3 Preferens vid ersättning

Om egendomsförsäkringen gäller till förmån för person som har panträtt på egendomen som garanti för fordran, har han, även om fordran inte förfallit, rätt till sin andel av ersättningen före ägaren om ägaren inte reparerat skadan eller ställer garanti för reparationen. Vad som här sagts gäller också till förmån för person som har rätt att innehålla egendom som garanti för förfallen fordran.

Ägaren har rätt till sin andel av ersättningen före köpare av egendom på retentionsvillkor.

För pantinnehavares rätt till andel av ersättning gäller det som fastställts angående pantinnehavares rätt till försäkringsersättning.

16.4 Skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt från Tapiola om den försäkrade försatts i konkurs eller annars är insolvent.

Om ett ersättningskrav riktas till försäkringsbolaget skall Tapiola utan dröjsmål underrätta den försäkrade samt ge honom tillfälle att lägga fram en utredning över försäkringsfallet. Den försäkrade skall också underrättas om senare behandlingsskeden.

Om Tapiola godkänner den skadelidandes ersättningskrav är detta inte bindande för den försäkrade.

16.5 Skadelidandes rätt att söka ändring vid ansvarsförsäkring

Den skadelidande har rätt att med anledning av ersättningsbeslutet väcka talan mot Tapiola eller hänskjuta ärendet till försäkringsnämnden eller konsumentklagonämnden enligt punkt 13.

Hantering av skadeuppgifter

Vi överlåter uppgifter om till Tapiola rapporterade skador tillförsäkringsbolagens gemensamma skaderegister. Samtidigt kontrollerar vi vilka skador rapporterats till andra försäkringsbolag. Vi utnyttjar uppgifterna endast i samband med handläggningen av skador för att förhindra kriminalitet gentemot försäkringsbolagen.

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Tapiola

Postadress: 02010 TAPIOLA
Gatuadress: Norrskensvägen 7, Esbo Tapiola
Tfn (09) 4531, Internet: www.tapiola.fi
FO-nummer 0211034-2 Hemort: Esbo